

แบบแสดงรายละเอียดประกอบการขอประเมินบุคคล

ของ

นางสาวเกตุฤดี เจริญถิ่น

ตำแหน่ง นักสาธารณสุขปฏิบัติการ

ตำแหน่งเลขที่ ๒๓๕๓๕๔ งานส่งเสริมสุขภาพและฟื้นฟูสภาพวัยทำงาน

กลุ่มงานอาชีวเวชกรรม โรงพยาบาลชุมแพ

สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดขอนแก่น สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

ขอประเมินบุคคลเพื่อเลื่อนขั้นแต่งตั้งให้ดำรง

ตำแหน่ง นักสาธารณสุขชำนาญการ

ตำแหน่งเลขที่ ๒๓๕๓๕๔ งานส่งเสริมสุขภาพและฟื้นฟูสภาพวัยทำงาน

กลุ่มงานอาชีวเวชกรรม โรงพยาบาลชุมแพ

สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดขอนแก่น สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

ส่วนที่ ๒ ผลงานที่เป็นผลการปฏิบัติงานหรือผลสำเร็จของงาน

๑. เรื่อง การพัฒนารูปแบบการบูรณาการการตรวจคัดกรองมะเร็งปากมดลูกด้วยตนเอง (HPV Self-Sampling) ร่วมกับการตรวจสุขภาพประจำปีในบุคลากรหญิง โรงพยาบาลชุมแพ

๒. ระยะเวลาที่ดำเนินการ ๑ เมษายน ๒๕๖๙ – ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๙

๓. ความรู้ ความชำนาญงาน หรือความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติงาน

- ความรู้ด้านการป้องกันและควบคุมโรคมะเร็งปากมดลูก โดยศึกษานโยบายและแนวทางการดำเนินงานคัดกรองมะเร็งปากมดลูกของกระทรวงสาธารณสุข รวมถึงหลักเกณฑ์การตรวจ HPV DNA Test ในสตรีกลุ่มเป้าหมายอายุ ๓๐-๕๙ ปี

- ความรู้ด้านการพัฒนาคุณภาพงานอย่างต่อเนื่อง (Continuous Quality Improvement : CQI) และการประยุกต์ใช้วงจรคุณภาพ PDCA (Plan-Do-Check-Act) ในการวิเคราะห์ปัญหา วางแผน ดำเนินงาน ติดตามประเมินผล และปรับปรุงกระบวนการทำงานอย่างเป็นระบบ

ความเชี่ยวชาญด้านการบริหารจัดการระบบบริการ (Service Model Design)

- การวิเคราะห์ข้อมูลบุคลากรกลุ่มเป้าหมายจากฐานข้อมูลของโรงพยาบาลและข้อมูลสิทธิประโยชน์ของสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.)

- การคัดกรองและจำแนกกลุ่มเป้าหมายที่ไม่เคยได้รับการตรวจ HPV DNA Test ภายใน ๕ ปี หรือครบกำหนดตรวจซ้ำ เพื่อให้การดำเนินงานมีความถูกต้องและตรงตามเกณฑ์

ประสบการณ์และทักษะการประสานงานเครือข่ายภายในองค์กร

- มีประสบการณ์ในการประสานความร่วมมือระหว่างกลุ่มงานและหลากหลายวิชาชีพภายในโรงพยาบาลชุมแพ เช่น กลุ่มงานบริหาร, กลุ่มงานเวชกรรมสังคม, คณะกรรมการตรวจสุขภาพ, และกลุ่มงานเทคนิคการแพทย์ (ห้องแล็บ) เพื่อขับเคลื่อนโครงการสุขภาพให้บรรลุเป้าหมายตัวชี้วัด (KPI) ขององค์กร มีทักษะในการสื่อสาร สรรหาแนวทาง และผลักดันนวัตกรรมบริการสุขภาพใหม่ๆ จนสามารถยอมรับในกลุ่มเป้าหมาย สะท้อนจากอัตราการตอบรับและส่งคืนสิ่งส่งตรวจที่สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ

๔. สรุปสาระสำคัญ ขั้นตอนการดำเนินงาน และเป้าหมายของงาน

๔.๑ หลักการและเหตุผล

มะเร็งปากมดลูกเป็นปัญหาสาธารณสุขที่สำคัญของสตรีทั่วโลกและประเทศไทย แม้ว่าจะเป็นโรคที่สามารถป้องกันและรักษาให้หายได้ หากตรวจพบความผิดปกติในระยะก่อนเป็นมะเร็งหรือระยะเริ่มแรกของโรค แต่ยังคงพบผู้ป่วยรายใหม่และผู้เสียชีวิตจากโรคนี้อย่างต่อเนื่อง โดยสาเหตุสำคัญของการเกิดมะเร็งปากมดลูกเกิดจากการติดเชื้อไวรัสฮิวแมนแพปพิลโลมา (Human Papillomavirus: HPV) ชนิดความเสี่ยงสูง (High-risk HPV) ที่คงอยู่อย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะสายพันธุ์ HPV๑๖ และ HPV๑๘ ซึ่งเป็นสาเหตุของมะเร็งปากมดลูกส่วนใหญ่ (World Health Organization [WHO], ๒๐๒๑) ดังนั้น การตรวจคัดกรองเพื่อค้นหาการติดเชื้อ HPV และรอยโรคก่อนเป็นมะเร็ง จึงเป็นมาตรการสำคัญที่ช่วยลดอัตราการป่วยและการเสียชีวิตจากมะเร็งปากมดลูกได้อย่างมีประสิทธิภาพ (WHO, ๒๐๒๑)

องค์การอนามัยโลกได้กำหนดยุทธศาสตร์ Global Strategy to Accelerate the Elimination of Cervical Cancer as a Public Health Problem โดยตั้งเป้าหมาย ๙๐-๗๐-๙๐ ภายในปี พ.ศ. ๒๕๗๓ ได้แก่ เด็กหญิงร้อยละ ๙๐ ได้รับวัคซีนป้องกันเชื้อ HPV สตรีร้อยละ ๗๐ ได้รับการตรวจคัดกรองด้วยวิธีที่มีประสิทธิภาพอย่างน้อย ๒ ครั้งในช่วงอายุที่กำหนด และสตรีร้อยละ ๙๐ ที่ตรวจพบความผิดปกติได้รับการรักษาอย่างเหมาะสม เพื่อมุ่งสู่การกำจัดมะเร็งปากมดลูกในฐานะปัญหาสาธารณสุข (WHO, ๒๐๒๐)

ประเทศไทยได้ดำเนินนโยบายสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ดังกล่าว โดยกระทรวงสาธารณสุขส่งเสริมการตรวจคัดกรองมะเร็งปากมดลูกด้วยการตรวจหาเชื้อ HPV DNA ซึ่งมีความไวในการตรวจพบรอยโรคก่อนมะเร็งสูงกว่าการตรวจทางเซลล์วิทยา และสนับสนุนการใช้ HPV Self-Sampling หรือการเก็บสิ่งส่งตรวจด้วยตนเอง เพื่อเพิ่มการเข้าถึงบริการ โดยเฉพาะในสตรีที่ไม่สะดวกเข้ารับการตรวจภายใน ลดความเขินอาย และลดข้อจำกัดด้านเวลาและสถานที่ (กรมการแพทย์, ๒๕๖๔; กรมอนามัย, ๒๕๖๖)

โรงพยาบาลชุมแพมีการดำเนินการตรวจสุขภาพประจำปีสำหรับบุคลากรทุกคนเป็นประจำทุกปี เพื่อเฝ้าระวังภาวะสุขภาพและส่งเสริมสุขภาพของบุคลากร อย่างไรก็ตาม จากการทบทวนข้อมูลการดำเนินงานพบว่า บุคลากรหญิงอายุ ๓๐ ปีขึ้นไปจำนวนหนึ่งยังไม่ได้รับการตรวจคัดกรองมะเร็งปากมดลูกภายในระยะเวลา ๕ ปีที่ผ่านมา แม้ว่าจะเป็นบุคลากรด้านสุขภาพที่มีความรู้และสามารถเข้าถึงบริการทางการแพทย์ได้สะดวกกว่าประชาชนทั่วไป ทั้งนี้ อาจเกิดจากภาระงานที่มาก ความไม่สะดวกในการนัดหมาย ความเขินอายต่อการตรวจภายใน หรือการให้ความสำคัญกับการดูแลผู้ป่วยมากกว่าการดูแลสุขภาพของตนเอง ส่งผลให้เกิดช่องว่างในการเข้าถึงบริการคัดกรอง และอาจพลาดโอกาสในการตรวจพบรอยโรคก่อนเป็นมะเร็งในระยะเริ่มต้น การตรวจสุขภาพประจำปีของบุคลากรจึงเป็นโอกาสสำคัญในการบูรณาการการตรวจคัดกรองมะเร็งปากมดลูกด้วย HPV Self-Sampling เข้ากับระบบบริการที่มีอยู่ โดยการคัดกรองกลุ่มเป้าหมายจากฐานข้อมูล การให้ความรู้เกี่ยวกับโรคและวิธีการเก็บสิ่งส่งตรวจด้วยตนเอง การรับและส่งสิ่งส่งตรวจเข้าสู่ห้องปฏิบัติการ การแจ้งผลตรวจ และการติดตามผู้ที่ตรวจพบเชื้อ HPV ชนิดความเสี่ยงสูงให้เข้าสู่การตรวจยืนยันโดยบุคลากรทางการแพทย์ตามแนวทางเวชปฏิบัติ ทั้งนี้ การบูรณาการดังกล่าวช่วยลดขั้นตอนการรับบริการ เพิ่มความสะดวกแก่ผู้รับบริการ และส่งเสริมความต่อเนื่องของระบบการดูแลตั้งแต่การคัดกรอง การวินิจฉัย ไปจนถึงการรักษา จากการดำเนินงานระหว่างวันที่ ๑ เมษายน ถึง ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๔ พบว่ามีกลุ่มเป้าหมายบุคลากรหญิงอายุ ๓๐ ปีขึ้นไปที่ไม่เคยได้รับการตรวจคัดกรองมะเร็งปากมดลูกภายใน ๕ ปี จำนวน ๑๖๒ (งานอาชีวเวชกรรม โรงพยาบาลชุมแพ, ๒๕๖๔) ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้ศึกษาจึงสนใจพัฒนารูปแบบการบูรณาการการตรวจคัดกรองมะเร็งปากมดลูกด้วยตนเอง (HPV Self-Sampling) ร่วมกับการตรวจสุขภาพประจำปีในบุคลากร โรงพยาบาลชุมแพ เพื่อเพิ่มการเข้าถึงบริการคัดกรองมะเร็งปากมดลูก พัฒนาระบบการติดตามดูแลผู้ที่มีผลตรวจผิดปกติอย่างต่อเนื่อง และสร้างรูปแบบการดำเนินงานที่สามารถประยุกต์ใช้ในหน่วยบริการสาธารณสุขอื่นได้ อันจะนำไปสู่การยกระดับคุณภาพบริการด้านการป้องกันโรคและสนับสนุนการดำเนินงานตามนโยบายการกำจัดมะเร็งปากมดลูกของประเทศไทย

๔.๒ วัตถุประสงค์

๑. เพื่อพัฒนารูปแบบการบูรณาการการตรวจคัดกรองมะเร็งปากมดลูกด้วยตนเองร่วมกับการตรวจสุขภาพประจำปี
๒. เพื่อค้นหาบุคลากรกลุ่มเสี่ยงและนำเข้าสู่ระบบการวินิจฉัยรักษาได้อย่างรวดเร็วและครบถ้วน
๓. เพื่อเพิ่มความครอบคลุมการตรวจคัดกรองมะเร็งปากมดลูกในบุคลากรหญิงอายุ ๓๐-๕๙ ปี

๔.๓ วิธีการศึกษา

ในการศึกษาการพัฒนาของรูปแบบการคัดกรองมะเร็งปากมดลูกด้วยวิธีเก็บสิ่งส่งตรวจด้วยตนเอง (HPV Self-Sampling) ควบรวมกับการตรวจสุขภาพประจำปี ของบุคลากรหญิง โรงพยาบาลชุมแพ จังหวัดขอนแก่น ได้กำหนดวิธีการศึกษาไว้ดังนี้

- ประชากรและกลุ่มเป้าหมาย (Population and Samples)

ประชากร: บุคลากรหญิงทุกคนที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลชุมแพ จังหวัดขอนแก่น

กลุ่มเป้าหมาย: บุคลากรหญิงอายุ ๓๐ ปีขึ้นไป ที่เข้าร่วมโครงการตรวจสุขภาพประจำปีของโรงพยาบาลชุมแพ และมีสิทธิ์รับการคัดกรองมะเร็งปากมดลูกตามเกณฑ์ของสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.) คือผู้ที่ไม่เคยได้รับการตรวจคัดกรองมะเร็งปากมดลูกในรอบ ๕ ปีที่ผ่านมา

ขั้นตอนวางแผน (Plan)

ศึกษาข้อมูลการดำเนินงานคัดกรองมะเร็งปากมดลูกของโรงพยาบาลย้อนหลัง วิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคจากการดำเนินงานที่ผ่านมา รวมทั้งรวบรวมรายชื่อบุคลากรหญิงที่มีสิทธิ์รับการตรวจคัดกรอง พบว่าการดำเนินงานเดิมให้บริการเฉพาะช่วงตรวจสุขภาพประจำปี ทำให้บุคลากรจำนวนหนึ่งไม่สามารถเข้ารับบริการได้ เนื่องจากภาระงาน การปฏิบัติงานเป็นผลัดเวร และข้อจำกัดด้านเวลา จากการวิเคราะห์ปัญหาจึงกำหนดแนวทางพัฒนาระบบบริการที่เปิดโอกาสให้บุคลากรสามารถรับชุดตรวจ เก็บสิ่งส่งตรวจ และส่งคืนตัวอย่างได้ตลอดเวลาราชการ โดยจัดทำแนวปฏิบัติการให้บริการ สื่อประชาสัมพันธ์ คู่มือการเก็บสิ่งส่งตรวจ และกำหนดระบบติดตามผลอย่างเป็นระบบ

ขั้นตอนการ (Do)

ประชาสัมพันธ์โครงการผ่านช่องทางต่าง ๆ ของโรงพยาบาล ได้แก่ หนังสือเวียน กลุ่มLineของหน่วยงาน และบอร์ดประชาสัมพันธ์พร้อมให้ความรู้เกี่ยวกับมะเร็งปากมดลูกความสำคัญของการตรวจ HPV และวิธีเก็บสิ่งส่งตรวจ ด้วยตนเองจากนั้นเปิดจุดบริการรับชุดเก็บสิ่งส่งตรวจที่กลุ่มงานอาชีวเวชกรรมในวันและเวลาราชการ โดยบุคลากร สามารถรับบริการได้ตามความสะดวกไม่จำกัดเฉพาะช่วงตรวจสุขภาพประจำปีเมื่อเก็บสิ่งส่งตรวจเรียบร้อยแล้ว สามารถนำส่งคืนที่จุดรับบริการเพื่อนำส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการ และมีการบันทึกข้อมูลการรับบริการ

ขั้นตรวจสอบ (Check)

ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานจากจำนวนผู้เข้ารับบริการ ร้อยละของความครอบคลุมของการคัดกรอง คุณภาพของสิ่งส่งตรวจ ผลการตรวจหาเชื้อ HPV และการติดตามผู้ที่มีผลตรวจผิดปกติ รวมทั้งรวบรวมปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะจากผู้รับบริการและผู้ปฏิบัติงาน เพื่อนำมาวิเคราะห์ประสิทธิภาพของระบบที่พัฒนาขึ้น

ขั้นปรับปรุงและพัฒนา (Act)

นำผลการประเมินมาวิเคราะห์เพื่อปรับปรุงระบบการให้บริการอย่างต่อเนื่อง โดยปรับรูปแบบการประชาสัมพันธ์ให้ครอบคลุมทุกหน่วยงาน พัฒนาระบบติดตามผู้ที่ยังไม่เข้ารับการตรวจและผู้ที่ยังไม่ส่งสิ่งส่งตรวจ เพิ่มความสะดวกในการรับ-ส่งชุดตรวจ และกำหนดแนวทางติดตามผู้ที่มีผลตรวจ HPV สายพันธุ์เสี่ยงสูงให้เข้าสู่ระบบ การตรวจวินิจฉัยและรักษาตามมาตรฐาน พร้อมทั้งจัดทำข้อเสนอแนะเพื่อขยายรูปแบบการดำเนินงานไปยัง กลุ่มเป้าหมายอื่นในอนาคตการประเมินผลใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย เพื่อนำเสนอผลการดำเนินงานและใช้เป็นข้อมูลสำหรับการพัฒนาระบบบริการให้มีประสิทธิภาพและยั่งยืนต่อไป

รูปแบบการศึกษา (Research Design)

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงปฏิบัติการและประเมินผลระบบบริการ (Program Evaluation) โดยประยุกต์ใช้แนวคิดจากงานประจำสู่งานวิจัย (Routine to Research: RtoR) ร่วมกับการศึกษาเชิงพรรณนา (Descriptive Study) โดยใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์และข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) จากระบบบริหารจัดการหน้างานและระบบสารสนเทศห้องปฏิบัติการ โดยไม่มีการใช้แบบสอบถามเพื่อลดภาระของบุคลากร การศึกษาครั้งนี้เป็นการพัฒนารูปแบบการบูรณาการการตรวจคัดกรองมะเร็งปากมดลูกด้วยตนเอง (HPV Self-Sampling) ร่วมกับการตรวจสุขภาพประจำปีในบุคลากรหญิง โรงพยาบาลชุมแพ ผู้ศึกษาได้กำหนดเครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินงานให้ครอบคลุมทุกขั้นตอนของการพัฒนาระบบ ตั้งแต่การวิเคราะห์ปัญหา การดำเนินงาน การติดตามผล และการประเมินผล ดังนี้

๑. รูปแบบการบูรณาการการตรวจคัดกรองมะเร็งปากมดลูกด้วยตนเอง (HPV Self-Sampling Integration Model)

เป็นเครื่องมือหลักที่ผู้ศึกษาพัฒนาขึ้นโดยประยุกต์ใช้แนวคิดการบูรณาการบริการสุขภาพ (Integrated Health Service) ร่วมกับวงจรการพัฒนาคุณภาพ PDCA (Plan-Do-Check-Act) เพื่อเชื่อมโยงการตรวจคัดกรองมะเร็งปากมดลูกด้วยตนเองเข้ากับการตรวจสุขภาพประจำปีของบุคลากรหญิง ครอบคลุมกระบวนการตั้งแต่การค้นหา กลุ่มเป้าหมาย การให้ความรู้ การเก็บสิ่งส่งตรวจ การตรวจทางห้องปฏิบัติการ การแจ้งผล และการติดตามผู้ที่มีผลตรวจผิดปกติให้เข้าสู่การตรวจยืนยันโดยบุคลากรทางการแพทย์

๒. ชุดเก็บสิ่งส่งตรวจ HPV Self-Sampling

ใช้ชุดเก็บสิ่งส่งตรวจด้วยตนเองที่ผ่านการรับรองมาตรฐานสำหรับการตรวจหาเชื้อไวรัส HPV ชนิดความเสี่ยงสูง โดยประกอบด้วยอุปกรณ์เก็บตัวอย่าง คู่มือการใช้งาน และภาชนะบรรจุสิ่งส่งตรวจ ผู้รับบริการสามารถเก็บตัวอย่างได้ด้วยตนเองตามขั้นตอนที่กำหนดก่อนส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการด้วยวิธีตรวจหาเชื้อ HPV DNA ตามมาตรฐานโรงพยาบาล

๓. สื่อให้ความรู้และคู่มือการเก็บสิ่งส่งตรวจ

ประกอบด้วยเอกสารแนะนำเกี่ยวกับโรคมะเร็งปากมดลูก การติดเชื้อ HPV ประโยชน์ของการตรวจคัดกรอง วิธีการเก็บสิ่งส่งตรวจด้วยตนเองและแนวทางการปฏิบัติตนหลังการตรวจ โดยจัดทำเป็นภาษาที่เข้าใจง่ายพร้อมภาพประกอบ เพื่อให้ผู้รับบริการสามารถปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง ลดความกังวล และเพิ่มความเชื่อมั่นในการเก็บตัวอย่างด้วยตนเอง

๔. แบบบันทึกข้อมูลการดำเนินงาน

เป็นแบบบันทึกที่ผู้ศึกษาพัฒนาขึ้นสำหรับรวบรวมข้อมูล ได้แก่ ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มเป้าหมาย การเข้ารับบริการ วันที่เก็บสิ่งส่งตรวจ วันที่รายงานผล ผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการ การติดตามผู้ที่มีผลตรวจผิดปกติ และผลการตรวจยืนยัน เพื่อนำไปใช้ในการติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน

๕. ระบบติดตามและส่งต่อผู้ที่มีผลตรวจผิดปกติ

เป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการผู้ที่มีผลตรวจพบเชื้อ HPV ชนิดความเสี่ยงสูง โดยจัดทำทะเบียนติดตาม กำหนดวันนัดหมาย ประสานงานกับหน่วยสูตินรีเวช และบันทึกผลการตรวจยืนยัน เพื่อให้ผู้รับบริการได้รับการดูแลอย่างต่อเนื่อง ลดโอกาสการหลุดจากระบบบริการ และสามารถติดตามผลได้ครบถ้วน

๖. โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูล

ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการบันทึก ตรวจสอบ และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ จำนวน (Frequency) และร้อยละ (Percentage) พร้อมนำเสนอผลในรูปแบบตารางและกราฟ เพื่อใช้ในการประเมินผลและสรุปผลการดำเนินงานเครื่องมือทั้งหมดได้รับการออกแบบให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการศึกษา และเชื่อมโยงกับทุกขั้นตอนของกระบวนการพัฒนาระบบ ตั้งแต่การวางแผน การดำเนินงาน การติดตามประเมินผล และการปรับปรุงพัฒนารูปแบบอย่างต่อเนื่อง ทำให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีมาตรฐาน สามารถตรวจสอบได้ และสนับสนุนการนำรูปแบบที่พัฒนาขึ้นไปประยุกต์ใช้ในงานประจำของโรงพยาบาลและหน่วยบริการอื่นที่มีบริบทใกล้เคียงกัน

- เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา (Research Instruments)

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาแบ่งออกเป็น ๒ ส่วนหลัก ดังนี้:

เครื่องมือในการดำเนินงานระบบบริการ (Intervention Tools):

๑. ชุดอุปกรณ์เก็บสิ่งส่งตรวจมะเร็งปากมดลูกด้วยตนเอง (HPV Self-Sampling Kit)

ใช้ชุดอุปกรณ์เก็บสิ่งส่งตรวจด้วยตนเองตามมาตรฐานของสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.)

ประกอบด้วยอุปกรณ์สำหรับเก็บตัวอย่างจากช่องคลอด หลอดบรรจุตัวอย่าง ฉลากระบุรหัสตัวอย่าง และซองปิดผนึกสำหรับบรรจุหลอดสิ่งส่งตรวจ เพื่อรักษาความสะอาด ความปลอดภัยของตัวอย่าง และความลับของผู้รับบริการ ทั้งนี้ชุดอุปกรณ์ได้รับการออกแบบให้ใช้งานง่าย ลดความกังวลในการตรวจภายใน และสามารถเก็บสิ่งส่งตรวจได้ด้วยตนเองอย่างถูกต้องตามคำแนะนำ

๒. สื่อแนะนำขั้นตอนการเก็บสิ่งส่งตรวจด้วยตนเอง

จัดทำสื่อให้ความรู้ในรูปแบบแผ่นพับและสื่ออิเล็กทรอนิกส์ โดยอธิบายขั้นตอนการเก็บสิ่งส่งตรวจด้วยภาพประกอบและข้อความที่เข้าใจง่าย ตั้งแต่การเตรียมตัวก่อนเก็บตัวอย่าง วิธีการเก็บสิ่งส่งตรวจ การบรรจุหลอดตัวอย่าง และการส่งคืนสิ่งส่งตรวจ พร้อมข้อควรระวังในการปฏิบัติ เพื่อให้ผู้รับบริการสามารถดำเนินการได้อย่างถูกต้อง ลดความผิดพลาดในการเก็บตัวอย่าง และเพิ่มความมั่นใจในการใช้ชุดตรวจด้วยตนเอง

๓. กล่องรับสิ่งส่งตรวจแบบมิดชิด

จัดเตรียมกล่องรับสิ่งส่งตรวจที่มีฝาปิดมิดชิด ณ จุดรับบริการของกลุ่มงานอาชีวเวชกรรม เพื่อให้ผู้รับบริการสามารถนำส่งสิ่งส่งตรวจได้อย่างสะดวกและเป็นส่วนตัว โดยผู้รับบริการสามารถส่งมอบตัวอย่างให้เจ้าหน้าที่โดยตรงในวันและเวลาราชการ ทั้งนี้มีการกำหนดแนวทางการรับ การจัดเก็บ และการนำส่งสิ่งส่งตรวจไปยังห้องปฏิบัติการตามมาตรฐานเพื่อรักษาคุณภาพของตัวอย่างและความถูกต้องของผลการตรวจ

๔. เครื่องมือในการจัดเก็บและบันทึกข้อมูล

ใช้ระบบฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ร่วมกับโปรแกรม Microsoft Excel สำหรับบันทึก ติดตาม และบริหารจัดการข้อมูลการดำเนินงาน ตั้งแต่การลงทะเบียนผู้รับบริการ การรับชุดเก็บสิ่งส่งตรวจ การส่งคืนตัวอย่าง การรับผลตรวจทางห้องปฏิบัติการ และการติดตามผู้ที่มีผลตรวจผิดปกติ เพื่อให้สามารถตรวจสอบข้อมูลได้อย่างเป็นระบบ ลดความซ้ำซ้อนของข้อมูล และสนับสนุนการวิเคราะห์ผลการดำเนินงาน

๒. เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล (Data Collection Tools)

แบบบันทึกข้อมูลการดำเนินงาน ผู้ศึกษาพัฒนาแบบบันทึกข้อมูลขึ้นเพื่อใช้รวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณของการดำเนินงาน ประกอบด้วย ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ช่วงอายุ หน่วยงานที่สังกัด สถานการณ์ได้รับสิทธิ์ตรวจคัดกรอง วันที่รับชุดเก็บส่งตรวจ วันที่ส่งคืนตัวอย่าง ผลการตรวจวิเคราะห์ทางห้องปฏิบัติการ และสถานการณ์ติดตามผู้ที่มีผลตรวจผิดปกติเพื่อคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล แบบบันทึกดังกล่าวใช้รหัสประจำตัวแทนการระบุตัวบุคคล โดยไม่มีการบันทึกชื่อ-นามสกุล เลขประจำตัวประชาชน หรือข้อมูลที่สามารถระบุตัวตนของผู้รับบริการได้โดยตรง การเข้าถึงข้อมูลจำกัดเฉพาะผู้รับผิดชอบโครงการ และดำเนินการตามหลักการรักษาความลับของข้อมูลสุขภาพ ส่งผลให้การเก็บรวบรวมข้อมูลมีความถูกต้อง เป็นระบบ และสอดคล้องกับหลักจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์

๔.๔ ระยะดำเนินการ

๑. ชี้แจงวัตถุประสงค์และรายละเอียดการในการเก็บส่งตรวจแก่เจ้าหน้าที่ผู้มีสิทธิ์ตรวจคัดกรอง HPV
โรงพยาบาลชุมแพ
๒. กำหนดการตรวจสุขภาพประจำปีและตรวจสอบสิทธิ์เกณฑ์การตรวจคัดกรอง HPV
๓. ตรวจสอบความถูกต้อง ครบถ้วนของข้อมูล เก็บรวบรวมข้อมูล
๔. บันทึกข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล นำเสนอข้อมูล และส่งคืนข้อมูล

กิจกรรม	ก.พ. ๖๕	มี.ค. ๖๕	เม.ย. ๖๕	พ.ค. ๖๕	มิ.ย. ๖๕	ก.ค. ๖๕
๑. ศึกษาสถานการณ์และวิเคราะห์ปัญหา	↔					
๒. ประชุมทีมสหวิชาชีพและวางแผนดำเนินงาน		↔				
๓. จัดทำแนวปฏิบัติ เตรียมเอกสารและชุดตรวจ		↔				
๔. ประชาสัมพันธ์และตรวจสอบสิทธิ์กลุ่มเป้าหมาย		↔				
๕. ให้ความรู้และแจกชุด HPV Self-Sampling		↔	↔			
๖. เก็บส่งตรวจและส่งห้องปฏิบัติการ			↔	↔	↔	
๗. แจ้งผลการตรวจแก่ผู้รับบริการ			↔	↔	↔	
๘. ติดตามผู้มีผล HPV Positive ตรวจยืนยัน				↔	↔	
๙. วิเคราะห์ข้อมูลและประเมินผล					↔	
๑๐. สรุปผลและจัดทำรายงาน					↔	

๔.๕ ระยะประเมินผล

ดำเนินการประเมินผลโครงการภายหลังสิ้นสุดการดำเนินงาน ระหว่างวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๖๙ – ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๙ โดยประเมินผลตามตัวชี้วัดด้านผลผลิต (Output) และผลลัพธ์ (Outcome) ของรูปแบบการคัดกรองมะเร็งปากมดลูกด้วยวิธีเก็บสิ่งส่งตรวจด้วยตนเอง (HPV Self-Sampling) รวมกับการตรวจสุขภาพประจำปีของบุคลากร โรงพยาบาลชุมแพ จังหวัดขอนแก่น

๔.๖ วิธีการประเมินผล

๑. การรวบรวมข้อมูลจากทะเบียนการตรวจสุขภาพประจำปีและฐานข้อมูลการคัดกรองมะเร็งปากมดลูก
๒. การวิเคราะห์อัตราการเข้าถึงบริการคัดกรองมะเร็งปากมดลูกก่อนและหลังดำเนินโครงการ
๓. การประเมินความครบถ้วนของกระบวนการติดตามผู้ที่มีผลตรวจผิดปกติ
๔. การสรุปผล ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนารูปแบบบริการในระยะต่อไป

๕. ผลสำเร็จของงาน

๑. การพัฒนารูปแบบการบูรณาการการตรวจคัดกรองมะเร็งปากมดลูกด้วยตนเอง (HPV Self-Sampling) ร่วมกับการตรวจสุขภาพประจำปีในบุคลากรหญิง โรงพยาบาลชุมแพ ระหว่างวันที่ ๑ เมษายน–๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๙ สามารถดำเนินงานได้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด โดยมีผลสำเร็จ ดังนี้สามารถพัฒนารูปแบบการบูรณาการการตรวจคัดกรองมะเร็งปากมดลูกด้วยตนเองร่วมกับการตรวจสุขภาพประจำปีของบุคลากรหญิง โรงพยาบาลชุมแพ ได้อย่างเป็นระบบ ครอบคลุมตั้งแต่การค้นหากลุ่มเป้าหมาย การให้ความรู้ การเก็บสิ่งส่งตรวจด้วยตนเอง การส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการ การแจ้งผล และการติดตามผู้ที่มีผลตรวจผิดปกติเข้าสู่การตรวจยืนยันตามแนวทางมาตรฐาน

๒. มีกลุ่มเป้าหมายบุคลากรหญิงอายุ ๓๐ ปีขึ้นไปที่ไม่เคยได้รับการตรวจคัดกรองมะเร็งปากมดลูกภายในระยะเวลา ๕ ปี จำนวน ๑๖๒ คน เข้ารับการตรวจด้วยวิธี HPV Self-Sampling จำนวน ๗๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๓.๒๑ ของกลุ่มเป้าหมาย

๓. ผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการพบผู้ติดเชื้อ HPV ชนิดความเสี่ยงสูง จำนวน ๑๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๘๖ ของผู้เข้ารับการตรวจ ประกอบด้วย HPV๑๖ จำนวน ๓ คน HPV๑๘ จำนวน ๒ คน และเชื้อ HPV ชนิดความเสี่ยงสูงอื่น จำนวน ๑๑ คน ทำให้สามารถค้นหาผู้ที่มีความเสี่ยงต่อการเกิดมะเร็งปากมดลูกได้ตั้งแต่ระยะเริ่มต้น

- ผู้ที่มีผลตรวจพบเชื้อ HPV ชนิดความเสี่ยงสูงทั้ง ๑๖ คน ได้รับการติดตามเข้าสู่การตรวจยืนยันโดยบุคลากรทางการแพทย์ครบทุกคน คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ แสดงให้เห็นว่ารูปแบบที่พัฒนาขึ้นมีระบบติดตามและส่งต่อที่มีประสิทธิภาพ และสามารถเชื่อมโยงการคัดกรองเข้าสู่กระบวนการวินิจฉัยตามแนวทางเวชปฏิบัติได้อย่างต่อเนื่อง ผู้รับบริการได้รับผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการภายในระยะเวลา ๒–๓ สัปดาห์ ส่งผลให้ผู้ที่มีผลตรวจผิดปกติได้รับการติดตามและเข้าสู่การตรวจยืนยันได้อย่างรวดเร็ว ลดโอกาสการสูญหายจากระบบบริการ

- การบูรณาการการตรวจคัดกรองมะเร็งปากมดลูกด้วย HPV Self-Sampling เข้ากับการตรวจสุขภาพประจำปี ช่วยเพิ่มทางเลือกในการเข้าถึงบริการ ลดขั้นตอนการรับบริการ และใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ของโรงพยาบาลให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยไม่ต้องจัดบริการในช่วงเวลาแยกต่างหาก

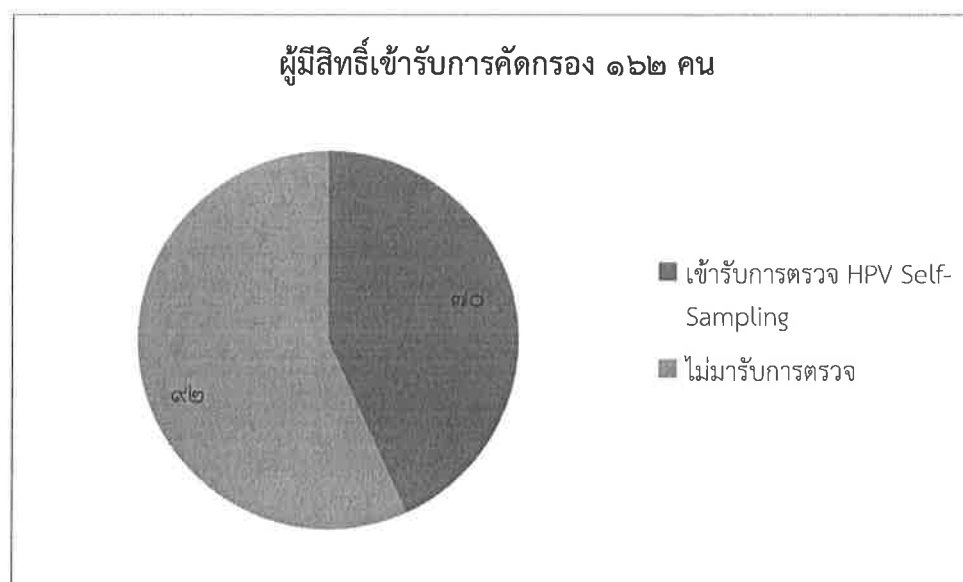
- รูปแบบการดำเนินงานที่พัฒนาขึ้นสามารถใช้เป็นต้นแบบในการดำเนินงานคัดกรองมะเร็งปากมดลูกในบุคลากรของโรงพยาบาล และมีศักยภาพในการขยายผลไปยังโรงพยาบาลชุมชนหรือหน่วยบริการสาธารณสุขอื่นที่มีบริบทใกล้เคียงกัน เพื่อเพิ่มความครอบคลุมของการตรวจคัดกรองมะเร็งปากมดลูกเป็นไปตามนโยบายของกระทรวง

ตารางที่ ๑ บุคลากรหญิงที่เข้ารับการตรวจ HPV Self-Sampling

ตัวชี้วัด	เป้าหมาย	ผลการดำเนินงาน	ผลการประเมิน
บุคลากรกลุ่มเป้าหมาย	๑๖๒ คน	๑๖๒ คน	ครบ
เข้ารับการตรวจ HPV Self-Sampling	≥๔๐%	๗๐ คน (๔๓.๒๑%)	บรรลุ
ตรวจพบ HPV ชนิดความเสี่ยงสูง	-	๑๖ คน (๒๒.๘๖%)	คัดกรองได้
ผู้มีผลผิดปกติได้รับการติดตาม	๑๐๐%	๑๐๐%	บรรลุ
ระยะเวลารับผลตรวจ	≤๓ สัปดาห์	๒-๓ สัปดาห์	บรรลุ

กราฟที่ ๑ ร้อยละของบุคลากรหญิงที่เข้ารับการตรวจ HPV Self-Sampling

การเข้ารับการตรวจ HPV Self-Sampling สัดส่วนของบุคลากรหญิงกลุ่มเป้าหมายที่เข้ารับการตรวจ

คำอธิบายกราฟ

บุคลากรหญิงกลุ่มเป้าหมายเข้ารับการตรวจร้อยละ ๔๓.๒๑ ในขณะที่ร้อยละ ๕๖.๗๙ ยังไม่ได้เข้ารับการตรวจ

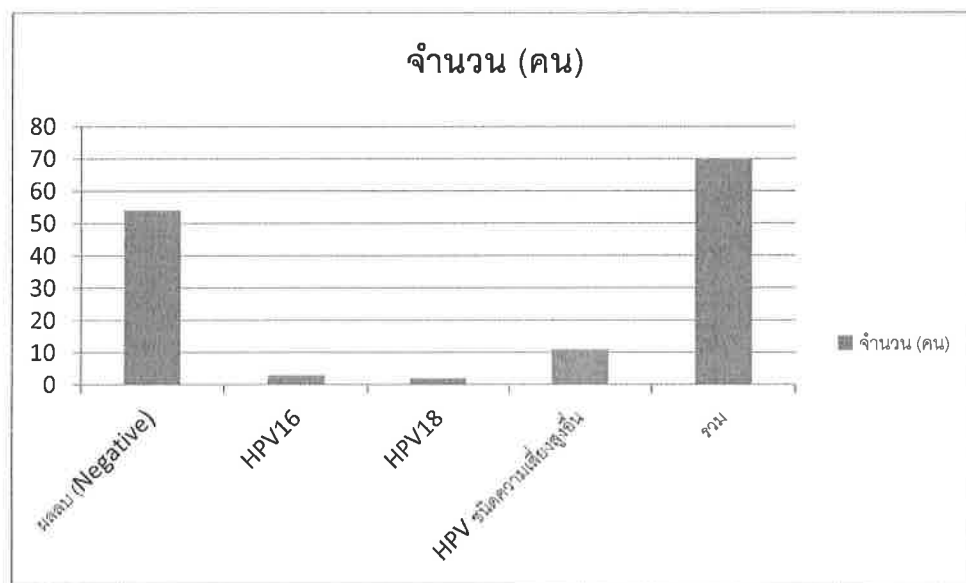
ตารางที่ ๒ ผลการตรวจหาเชื้อ HPV ชนิดความเสี่ยงสูง

ผลการตรวจ	จำนวน (คน)	ร้อยละของผู้เข้ารับการตรวจ (n=๗๐)
ผลลบ (Negative)	๕๔	๗๗.๑๔
HPV๑๖	๓	๔.๒๙
HPV๑๘	๒	๒.๘๖
HPV ชนิดความเสี่ยงสูงอื่น	๑๑	๑๕.๗๑
รวม	๗๐	๑๐๐.๐๐

ผลการตรวจพบผู้ติดเชื้อ HPV ชนิดความเสี่ยงสูงจำนวน ๑๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๘๖ ของผู้เข้ารับการตรวจ โดยแบ่งเป็น HPV๑๖ จำนวน ๓ คน HPV๑๘ จำนวน ๒ คน และ HPV ชนิดความเสี่ยงสูงอื่น จำนวน ๑๑ คน

กราฟที่ ๒ ผลการตรวจ HPV จำแนกตามชนิด

ผลการตรวจ HPV จำแนกตามชนิด

คำอธิบายกราฟ

ผลการตรวจส่วนใหญ่เป็นผลลบ จำนวน ๕๔ คน รองลงมาคือ HPV ชนิดความเสี่ยงสูงอื่น จำนวน ๑๑ คน ส่วน HPV๑๖ และ HPV๑๘ พบจำนวน ๓ และ ๒ คน ตามลำดับ

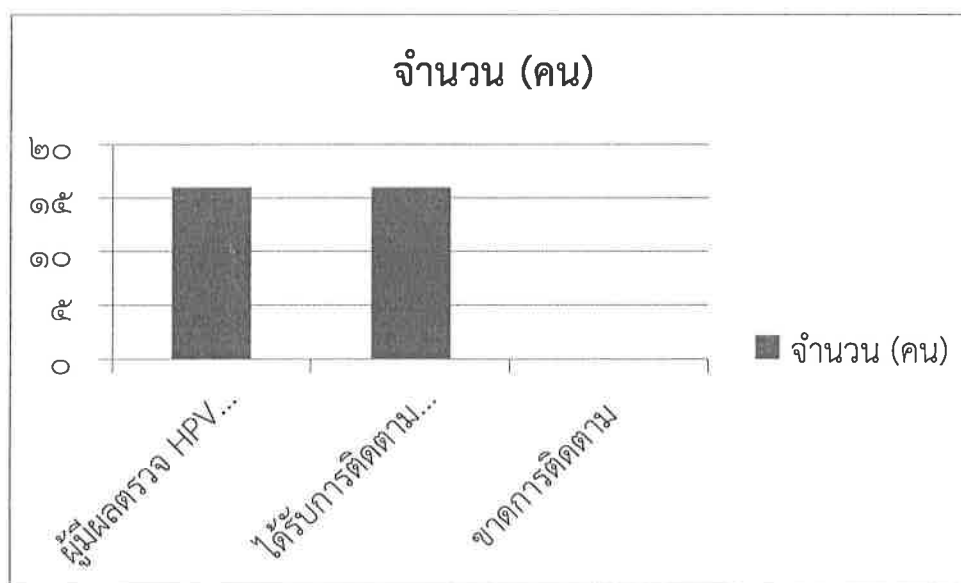
ตารางที่ ๓ การติดตามผู้ที่มีผลตรวจ HPV ชนิดความเสี่ยงสูง

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ผู้ที่มีผลตรวจ HPV positive	๑๖	๑๐๐.๐๐
ได้รับการติดตามตรวจยืนยัน	๑๖	๑๐๐.๐๐
ขาดการติดตาม	๐	๐.๐๐

แปลผล ผู้ที่มีผลตรวจพบเชื้อ HPV ชนิดความเสี่ยงสูงทั้ง ๑๖ คน ได้รับการติดตามเข้าสู่การตรวจยืนยันโดยบุคลากรทางการแพทย์ครบถ้วน คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐

กราฟที่ ๓ การติดตามผู้ที่มีผลตรวจ HPV ชนิดความเสี่ยงสูง
ผลการติดตามผู้ที่มีผลตรวจ HPV ชนิดความเสี่ยงสูง

เปรียบเทียบจำนวนผู้ได้รับการติดตามและขาดการติดตาม

คำอธิบายกราฟ

ผู้ที่มีผลตรวจพบเชื้อ HPV ชนิดความเสี่ยงสูงทั้ง ๑๖ คน ได้รับการติดตามเข้าสู่การตรวจยืนยันโดยบุคลากรทางการแพทย์ครบถ้วนทั้ง ๑๖ คน ไม่มีผู้ขาดการติดตาม

ตารางที่ ๔ ผลการประเมินตัวชี้วัดความสำเร็จ

ตัวชี้วัด	เป้าหมาย	ผลการดำเนินงาน	ผลการประเมิน
ร้อยละของผู้เข้ารับการตรวจ HPV Self-Sampling	≥๔๐%	๔๓.๒๑%	ผ่าน
ร้อยละของผู้มีผล HPV positive ที่ได้รับการติดตาม	๑๐๐%	๑๐๐%	ผ่าน
ระยะเวลารายงานผลตรวจ	≤๓ สัปดาห์	๒-๓ สัปดาห์	ผ่าน
ได้รูปแบบการบูรณาการที่นำไปใช้ได้จริง	๑ รูปแบบ	๑ รูปแบบ	ผ่าน

จากผลการประเมินตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงาน พบว่า การดำเนินงานสามารถบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ทุกตัวชี้วัด คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ ของตัวชี้วัดทั้งหมด โดยมีรายละเอียดดังนี้

๑. ร้อยละของผู้เข้ารับการตรวจ HPV Self-Sampling กำหนดเป้าหมายไว้ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๔๐ ผลการดำเนินงานพบว่า มีผู้เข้ารับการตรวจร้อยละ ๔๓.๒๑ ซึ่งสูงกว่าเป้าหมายที่กำหนด แสดงให้เห็นว่ารูปแบบการให้บริการสามารถเพิ่มการเข้าถึงการตรวจคัดกรองของกลุ่มเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ
๒. ร้อยละของผู้ที่มีผลตรวจ HPV Positive ได้รับการติดตาม กำหนดเป้าหมายร้อยละ ๑๐๐ ผลการดำเนินงานสามารถติดตามผู้ที่มีผลตรวจเป็นบวกได้ครบถ้วนร้อยละ ๑๐๐ สะท้อนให้เห็นถึงประสิทธิภาพของระบบการติดตาม ส่งต่อ และการดูแลต่อเนื่อง ทำให้ผู้รับบริการได้รับการวินิจฉัยและรักษาตามแนวทางมาตรฐานอย่างครบถ้วน
๓. ระยะเวลาการรายงานผลตรวจ กำหนดเป้าหมายไม่เกิน ๓ สัปดาห์ ผลการดำเนินงานสามารถรายงานผลได้ภายใน ๒-๓ สัปดาห์ ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด แสดงให้เห็นว่ากระบวนการรับส่งสิ่งส่งตรวจ การตรวจวิเคราะห์ และการแจ้งผลมีประสิทธิภาพ สามารถลดระยะเวลาการรอคอยของผู้รับบริการได้
๔. การได้รูปแบบการบูรณาการที่สามารถนำไปใช้ได้จริง กำหนดเป้าหมายจำนวน ๑ รูปแบบ ผลการดำเนินงานสามารถพัฒนารูปแบบการดำเนินงานได้ครบ ๑ รูปแบบตามเป้าหมาย โดยเป็นรูปแบบที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการให้บริการตรวจคัดกรองมะเร็งปากมดลูกด้วย HPV Self-Sampling ในหน่วยงานได้จริง ส่งผลให้การดำเนินงานมีความเป็นระบบ เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้สะดวก และเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการ

๖. การนำไปใช้ประโยชน์/ผลกระทบ

บุคลากรหญิงอายุ ๓๐ ปีขึ้นไปของโรงพยาบาลชุมแพสามารถเข้าถึงบริการคัดกรองมะเร็งปากมดลูกได้สะดวกมากขึ้น โดยการบูรณาการการเก็บส่งตรวจด้วยตนเอง (HPV Self-Sampling) เข้ากับการตรวจสุขภาพประจำปี ส่งผลให้ลดข้อจำกัดด้านเวลา ลดความเขินอาย และเพิ่มโอกาสเข้ารับการคัดกรองอย่างต่อเนื่องการพัฒนารูปแบบการบูรณาการการตรวจคัดกรองมะเร็งปากมดลูกด้วยตนเอง (HPV Self-Sampling) ร่วมกับการตรวจสุขภาพประจำปี ในบุคลากรหญิง โรงพยาบาลชุมแพ สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาระบบบริการด้านการส่งเสริมสุขภาพและการป้องกันโรคของหน่วยงานได้อย่างเป็นรูปธรรม โดยการบูรณาการกิจกรรมการตรวจคัดกรองเข้ากับระบบตรวจสุขภาพประจำปีที่มีการดำเนินงานอยู่แล้ว

ทำให้บุคลากรหญิงสามารถเข้าถึงบริการได้สะดวก ลดขั้นตอนการรับบริการ และลดข้อจำกัดด้านเวลาและความเขินอายจากการตรวจภายใน ส่งผลให้มีผู้เข้ารับการตรวจคัดกรองจำนวน ๗๐ คน จากกลุ่มเป้าหมาย ๑๖๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๓.๒๑ ซึ่งเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดรูปแบบการดำเนินงานที่พัฒนาขึ้นยังช่วยให้โรงพยาบาลมีระบบการดำเนินงานที่เป็นมาตรฐาน ตั้งแต่การค้นหากลุ่มเป้าหมาย การให้ความรู้ การเก็บสิ่งส่งตรวจด้วยตนเอง การส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการ การแจ้งผลภายในระยะเวลา ๒-๓ สัปดาห์ และการติดตามผู้ที่มีผลตรวจผิดปกติเข้าสู่การตรวจยืนยันโดยบุคลากรทางการแพทย์ ส่งผลให้ผู้ตรวจพบเชื้อ HPV ชนิดความเสี่ยงสูงทั้ง ๑๖ ราย ได้รับการติดตามเข้าสู่ระบบบริการครบถ้วน คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ ลดโอกาสการหลุดจากระบบการดูแล และเพิ่มความต่อเนื่องของการรักษาตามแนวทางมาตรฐานในด้านคุณภาพบริการ รูปแบบดังกล่าวช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรของโรงพยาบาล เนื่องจากเป็นกรใช้กระบวนการตรวจสุขภาพประจำปีที่มีอยู่แล้วเป็นช่องทางในการดำเนินงาน ทำให้ไม่ต้องจัดบริการแยกต่างหาก ลดภาระการนัดหมาย ลดขั้นตอนการให้บริการ และเพิ่มความร่วมมือระหว่างกลุ่มงานอาชีวเวชกรรม หน่วยสูตินรีเวช ห้องปฏิบัติการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ส่งผลให้เกิดการทำงานแบบสหวิชาชีพ (Multidisciplinary Team) ที่มีการเชื่อมโยงข้อมูลและการดูแลผู้รับบริการอย่างเป็นระบบ ในด้านผู้รับบริการ บุคลากรหญิงได้รับโอกาสในการตรวจคัดกรองโรคที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น สามารถทราบผลการตรวจภายในระยะเวลาที่เหมาะสม และหากพบความผิดปกติจะได้รับการส่งต่อเพื่อการตรวจวินิจฉัยและรักษาอย่างรวดเร็ว ซึ่งช่วยเพิ่มโอกาสในการค้นหาความผิดปกติในระยะก่อนเป็นมะเร็ง ลดความเสี่ยงของการเกิดในอนาคต และส่งเสริมให้บุคลากรตระหนักถึงความสำคัญของการดูแลสุขภาพตนเอง อันจะส่งผลต่อคุณภาพชีวิตและประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน

นอกจากนี้ รูปแบบการบูรณาการที่พัฒนาขึ้นยังสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับการดำเนินงานตรวจสุขภาพประจำปีในปีต่อไป รวมทั้งขยายผลไปยังหน่วยบริการหรือสถานพยาบาลอื่นที่มีบริบทใกล้เคียงกัน โดยเฉพาะโรงพยาบาลชุมชนที่มีการดำเนินงานตรวจสุขภาพบุคลากรเป็นประจำ ซึ่งจะช่วยเพิ่มความครอบคลุมของการตรวจคัดกรองมะเร็งปากมดลูก สนับสนุนการดำเนินงานตามนโยบายของกระทรวงสาธารณสุขและเป้าหมายขององค์การอนามัยโลกในการลดอุบัติการณ์และอัตราการเสียชีวิตจากมะเร็งปากมดลูกในระยะยาว โดยสรุป การพัฒนารูปแบบการบูรณาการการตรวจคัดกรองมะเร็งปากมดลูกด้วยตนเอง (HPV Self-Sampling) ร่วมกับการตรวจสุขภาพประจำปีในบุคลากรหญิง โรงพยาบาลชุมชน ก่อให้เกิดประโยชน์ทั้งในระดับบุคคล ระดับหน่วยงาน และระดับระบบบริการสุขภาพ กล่าวคือ ผู้รับบริการสามารถเข้าถึงบริการได้มากขึ้น หน่วยงานมีรูปแบบการดำเนินงานที่เป็นมาตรฐานและมีประสิทธิภาพ ขณะที่ระบบบริการมีความต่อเนื่องในการติดตามและส่งต่อผู้ที่มีผลตรวจผิดปกติ ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญของการป้องกันและควบคุมโรคมะเร็งปากมดลูกอย่างยั่งยืน และสามารถใช้เป็นต้นแบบในการพัฒนางานด้านการส่งเสริมสุขภาพในหน่วยบริการอื่นต่อไป

๗. ความยุ่งยากและซับซ้อนในการดำเนินการ

ผู้ที่ตรวจพบเชื้อ HPV สายพันธุ์เสี่ยงสูง จำเป็นต้องได้รับการติดตาม แจ้งผล และส่งต่อเข้าสู่กระบวนการวินิจฉัยและรักษาตามแนวทางมาตรฐานอย่างรวดเร็วและครบถ้วน ซึ่งต้องอาศัยการประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหลายฝ่าย รวมถึงการรักษาความลับของข้อมูลสุขภาพส่วนบุคคล การพัฒนารูปแบบการบูรณาการการตรวจคัดกรองมะเร็งปากมดลูกด้วยตนเอง (HPV Self-Sampling) ร่วมกับการตรวจสุขภาพประจำปีในบุคลากรเพศหญิง โรงพยาบาลชุมชน เป็นการพัฒนาระบบบริการที่มีความยุ่งยากและซับซ้อน เนื่องจากต้องอาศัยการวิเคราะห์ปัญหา การออกแบบกระบวนการให้สอดคล้องกับบริบทของหน่วยงาน และการบูรณาการการดำเนินงานของหลายหน่วยงานที่มีบทบาทแตกต่างกัน

ความซับซ้อนประการแรก คือ การคัดเลือกและบริหารจัดการกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งต้องอาศัยการตรวจสอบข้อมูลจากฐานข้อมูลบุคลากรหญิงของโรงพยาบาล เพื่อค้นหาผู้ที่มีอายุ ๓๐ ปีขึ้นไปและไม่เคยได้รับการตรวจคัดกรองมะเร็งปากมดลูกภายในระยะเวลา ๕ ปี ข้อมูลดังกล่าวต้องผ่านการตรวจสอบความถูกต้อง ความครบถ้วน และความเป็นปัจจุบัน รวมทั้งต้องประสานกับหน่วยงานต้นสังกัดของบุคลากรแต่ละกลุ่ม เพื่อให้สามารถประชาสัมพันธ์และเชิญชวนเข้าร่วมโครงการได้อย่างเหมาะสม

ความซับซ้อนประการที่สอง คือ การออกแบบรูปแบบการบูรณาการบริการ โดยต้องเชื่อมโยงการตรวจ HPV Self-Sampling เข้ากับระบบตรวจสุขภาพประจำปีที่ทำเนิการอยู่เดิม โดยไม่เพิ่มภาระงานหรือส่งผลกระทบต่อการให้บริการตามปกติ จำเป็นต้องวางแผนลำดับขั้นตอนการให้บริการ การเตรียมชุดเก็บสิ่งส่งตรวจ การจัดพื้นที่ให้มีความเป็นส่วนตัว การให้คำแนะนำเกี่ยวกับวิธีการเก็บตัวอย่างที่ถูกต้อง และการกำหนดแนวทางการส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการให้มีประสิทธิภาพ

ความซับซ้อนประการที่สาม คือ การประสานงานแบบสหวิชาชีพ เนื่องจากการดำเนินงานต้องอาศัยความร่วมมือระหว่างกลุ่มงานอาชีวเวชกรรม หน่วยสูตินรีเวช ห้องปฏิบัติการ งานตรวจสุขภาพประจำปี และหน่วยงานต้นสังกัดของบุคลากร ซึ่งแต่ละหน่วยงานมีบทบาท หน้าที่ และกระบวนการทำงานแตกต่างกัน ผู้ศึกษาจึงต้องทำหน้าที่เป็นผู้ประสานงาน วางแผน กำหนดบทบาทหน้าที่ ติดตามความก้าวหน้า และแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น เพื่อให้ทุกขั้นตอนดำเนินไปอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ

นอกจากนี้ ยังมีความซับซ้อนด้าน การบริหารจัดการข้อมูลและการติดตามผู้ที่มีผลตรวจผิดปกติ เนื่องจากข้อมูลผลการตรวจ HPV เป็นข้อมูลสุขภาพที่มีความละเอียดอ่อน ต้องดำเนินการภายใต้หลักการรักษาความลับของผู้รับบริการ มีระบบการแจ้งผลที่เหมาะสม และต้องติดตามผู้ที่มีผลตรวจเชื้อ HPV ชนิดความเสี่ยงสูงให้เข้าสู่การตรวจยืนยันโดยบุคลากรทางการแพทย์ครบถ้วนภายในระยะเวลาที่กำหนด ซึ่งต้องอาศัยการวางแผนติดตามอย่างเป็นระบบ การประสานการนัดหมาย และการสื่อสารที่เหมาะสม เพื่อป้องกันการหลุดจากระบบบริการ อีกประการหนึ่ง คือ การสร้างการยอมรับของผู้รับบริการ แม้ว่าการเก็บสิ่งส่งตรวจด้วยตนเองจะเป็นแนวทางที่ได้รับการยอมรับในระดับสากล แต่บุคลากรบางส่วนยังขาดความมั่นใจในการเก็บตัวอย่างด้วยตนเอง หรือมีความกังวลเกี่ยวกับความถูกต้องของผลการตรวจ ผู้ศึกษาจึงต้องพัฒนาสื่อความรู้ จัดทำคู่มือการเก็บตัวอย่าง ให้คำแนะนำรายบุคคล และเปิดโอกาสให้ซักถามข้อสงสัย เพื่อสร้างความมั่นใจและเพิ่มการยอมรับในการใช้บริการ การดำเนินงานครั้งนี้จึงมิใช่เพียงการจัดกิจกรรมตรวจคัดกรอง แต่เป็นการพัฒนาระบบบริการที่ต้องอาศัยองค์ความรู้ด้านวิชาการ สาธารณสุข การบริหารจัดการ การประสานงาน และการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่องตามวงจร PDCA ตั้งแต่การวิเคราะห์ปัญหา การออกแบบรูปแบบการดำเนินงาน การกำหนดตัวชี้วัด การติดตามประเมินผล และการปรับปรุงกระบวนการให้เหมาะสมกับบริบทของโรงพยาบาลชุมชน จนสามารถเกิดรูปแบบการบูรณาการที่มีประสิทธิภาพ เพิ่มการเข้าถึงบริการ และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาระบบบริการด้านการคัดกรองมะเร็งปากมดลูกในหน่วยบริการอื่นได้อย่างเป็นรูปธรรม

๘. ปัญหาและอุปสรรค/ความยุ่งยากและซับซ้อนในการดำเนินการ

แม้ว่าวิธี HPV Self-Sampling จะช่วยลดความเขินอายและเพิ่มความสะดวกในการตรวจคัดกรอง แต่บุคลากรบางส่วนยังมีความกังวลเกี่ยวกับความถูกต้องของการเก็บสิ่งส่งตรวจด้วยตนเอง ขาดความมั่นใจในการปฏิบัติ และเกรงว่าผลตรวจอาจมีความคลาดเคลื่อน ส่งผลต่อการตัดสินใจเข้ารับการคัดกรอง

ประการแรก การคัดเลือกกลุ่มเป้าหมายมีความซับซ้อน เนื่องจากต้องตรวจสอบข้อมูลบุคลากรหญิงอายุ ๓๐ ปีขึ้นไป และตรวจสอบประวัติการได้รับการตรวจคัดกรองมะเร็งปากมดลูกย้อนหลัง ๕ ปี เพื่อให้ได้กลุ่มเป้าหมายที่ตรงตามเกณฑ์ การดำเนินการดังกล่าวต้องอาศัยการรวบรวมข้อมูลจากหลายแหล่ง การตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล และการรักษาความลับของข้อมูลส่วนบุคคลตามหลักจริยธรรมและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

ประการที่สอง การดำเนินงานต้องบูรณาการเข้ากับระบบตรวจสุขภาพประจำปี ซึ่งมีขั้นตอนการดำเนินงานเดิมอยู่แล้ว การเพิ่มกิจกรรมการตรวจ HPV Self-Sampling จำเป็นต้องออกแบบกระบวนการให้สอดคล้องกับลำดับ

การให้บริการ โดยไม่ทำให้ระยะเวลาการตรวจสุขภาพเพิ่มขึ้นมากจนกระทบต่อการปฏิบัติงานของบุคลากรหรือการให้บริการด้านอื่นของโรงพยาบาล อีกทั้งยังต้องจัดพื้นที่สำหรับให้ผู้รับบริการเก็บสิ่งส่งตรวจด้วยตนเองอย่างเป็นส่วนตัว เพื่อสร้างความมั่นใจและรักษาสีติของผู้รับบริการ

ประการที่สาม การสร้างความรู้ ความเข้าใจ และการยอมรับของผู้รับบริการเป็นอีกประเด็นที่มีความท้าทาย แม้ว่าการเก็บสิ่งส่งตรวจด้วยตนเองจะเป็นแนวทางที่ได้รับการยอมรับในระดับสากล แต่บุคลากรบางส่วนยังมีความกังวลเกี่ยวกับความถูกต้องของวิธีการเก็บตัวอย่าง ความน่าเชื่อถือของผลตรวจ และความเขินอายในการตรวจ ผู้ศึกษาจึงต้องจัดทำสื่อให้ความรู้ ให้คำแนะนำรายบุคคล และเปิดโอกาสให้ซักถามข้อสงสัย เพื่อเพิ่มความมั่นใจและส่งเสริมการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการ

ประการที่สี่ การประสานงานระหว่างหน่วยงานมีความซับซ้อน เนื่องจากต้องอาศัยความร่วมมือจากกลุ่มงานอาชีวเวชกรรม หน่วยสูตินรีเวช ห้องปฏิบัติการ งานตรวจสุขภาพประจำปี และหน่วยงานต้นสังกัดของบุคลากร โดยต้องกำหนดบทบาทหน้าที่ของแต่ละหน่วยงานให้ชัดเจน วางแผนการดำเนินงานร่วมกัน และติดตามความก้าวหน้าอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การรับสิ่งส่งตรวจ การตรวจวิเคราะห์ การรายงานผล และการติดตามผู้ที่มีผลตรวจผิดปกติเป็นไปอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

ประการที่ห้า การบริหารจัดการข้อมูลและการติดตามผู้ที่มีผลตรวจเชื้อ HPV ชนิดความเสี่ยงสูงจำเป็นต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบ เนื่องจากผลการตรวจเป็นข้อมูลสุขภาพที่มีความละเอียดอ่อน ผู้ศึกษาจึงออกแบบระบบบันทึกข้อมูลโดยใช้รหัสแทนชื่อผู้รับบริการ เพื่อลดความเสี่ยงด้านการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล พร้อมจัดทำทะเบียนติดตาม การประสานการนัดหมาย และการส่งต่อเพื่อการตรวจยืนยันโดยบุคลากรทางการแพทย์ ทำให้สามารถติดตามผู้ที่มีผลตรวจผิดปกติได้ครบถ้วนร้อยละ ๑๐๐ และลดโอกาสการหลุดจากระบบบริการ

นอกจากนี้ ระยะเวลาดำเนินโครงการเพียง ๓ เดือน ทำให้การวางแผนและการดำเนินงานต้องเป็นไปอย่างกระชับ มีการกำหนดบทบาทหน้าที่และกรอบเวลาที่ชัดเจน รวมทั้งติดตามความก้าวหน้าของงานอย่างใกล้ชิด เพื่อให้ทุกขั้นตอนแล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด โดยยังคงรักษาคุณภาพของการให้บริการและความถูกต้องของข้อมูล

จากความยุ่งยากและความซับซ้อนดังกล่าว ผู้ศึกษาได้นำหลักการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่องตามวงจร Plan-Do-Check-Act (PDCA) มาใช้ในการวิเคราะห์ปัญหา วางแผนการดำเนินงาน ติดตามประเมินผล และปรับปรุงกระบวนการอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้สามารถพัฒนารูปแบบการบูรณาการการตรวจคัดกรองมะเร็งปากมดลูกด้วยตนเองที่เหมาะสมกับบริบทของโรงพยาบาลชุมชนฯ เพิ่มการเข้าถึงบริการของบุคลากรหญิง ค้นหาผู้ที่มีความเสี่ยงได้ตั้งแต่วัยเริ่มต้น และสร้างระบบติดตามดูแลผู้ที่มีผลตรวจผิดปกติได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๙. ข้อเสนอแนะ

เพื่อการศึกษาครั้งต่อไป ควรมีการคัดกรองด้วย HPV Self-Sampling ให้สามารถรับอุปกรณ์และสิ่งส่งตรวจได้ในเวลาทำการ เนื่องจากบุคลากรบางกลุ่มมีข้อจำกัดในเวลายางาน เช่น เจ้าหน้าที่ที่ทำงานหน่วยงานผู้ป่วยในที่ทำงานเป็นผลัดเวรและควรบรรจุการตรวจคัดกรองมะเร็งปากมดลูกด้วยตนเอง (HPV Self-Sampling) เป็นกิจกรรมในระบบตรวจสุขภาพประจำปีของบุคลากรหญิง โดยกำหนดแนวปฏิบัติที่ชัดเจนตั้งแต่การคัดเลือกกลุ่มเป้าหมาย การให้ความรู้ การรับ-ส่งสิ่งส่งตรวจ การแจ้งผล และการติดตามผู้ที่มีผลตรวจผิดปกติ เพื่อให้เกิดความต่อเนื่องของการดำเนินงาน ลดการพึ่งพาโครงการเฉพาะกิจ และทำให้บุคลากรหญิงได้รับการตรวจคัดกรองตามเกณฑ์อย่างสม่ำเสมอ อีกทั้งยังต้องพัฒนาระบบฐานข้อมูลและระบบสารสนเทศสำหรับการติดตามการตรวจคัดกรองโดยเชื่อมโยงข้อมูลการตรวจสุขภาพประจำปี ผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการ และระบบนัดหมายติดตามผู้ที่มีผลตรวจผิดปกติ เพื่อให้สามารถติดตามสถานะของผู้รับบริการได้แบบต่อเนื่อง ลดความซ้ำซ้อนในการบันทึกข้อมูล และลดโอกาสการหลุดจากระบบบริการ

๑๐. การเผยแพร่ผลงาน

ไม่มี

๑๑. สัตว์ส่วนผลงานของผู้ขอประเมิน (ระบุรายละเอียด)

นางสาวเกตุฤดี เจริญถิ่น สัตว์ส่วนของผลงาน ร้อยละ ๑๐๐

๑๒. ผู้มีส่วนร่วมในผลงาน (ถ้ามี)

นางสาวเกตุฤดี เจริญถิ่น สัตว์ส่วนของผลงาน ร้อยละ ๑๐๐

ขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวเป็นความจริงทุกประการ

(ลงชื่อ) ..... เกตุฤดี

(นางสาวเกตุฤดี เจริญถิ่น)

(ตำแหน่ง) นักสาธารณสุขปฏิบัติการ

(วันที่) ๑๖ / ๓-๑ / ๒๕๖๔

ผู้ขอประเมิน

ขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวเป็นความจริงทุกประการ

รายชื่อผู้มีส่วนร่วมในผลงาน	ลายมือชื่อ
นางสาวเกตุฤดี เจริญถิ่น	เกตุฤดี

ได้ตรวจสอบแล้วขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นถูกต้องตรงกับความเป็นจริงทุกประการ

(ลงชื่อผู้ประเมิน)..... ณ. 5

(นางนัฐธัญ เสนีวงศ์ ณ อยุธยา)

(ตำแหน่ง) พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ

(วันที่) ๑๖ / ๓-๑ / ๒๕๖๔

(ลงชื่อผู้ประเมิน)..... ณพ

(นายณัฐพล กฤษณา)

(ตำแหน่ง) หัวหน้ากลุ่มงานอาชีพเวชกรรม

(วันที่) ๒๐ / ๓-๑ / ๒๕๖๔

๗

(ลงชื่อผู้ประเมิน)..... (นายพงษ์ศักดิ์ จันทร์งาม)
 (ตำแหน่ง) ..... นายแพทย์เชี่ยวชาญ (ด้านเวชกรรมป้องกัน)
 (วันที่) ..... รองผู้อำนวยการด้านบริการปฐมภูมิ
 ๒๑ / ๑ / ๒๕๖๔

๕

(ลงชื่อผู้ประเมิน).....
 (ตำแหน่ง) ..... (นายธนิตย์ สังคนำแหง).....
 (วันที่) ..... ผู้อำนวยการโรงพยาบาลชุมแพ
 / /

หมายเหตุ : คำรับรองจากผู้บังคับบัญชาอย่างน้อยสองระดับ คือ ผู้บังคับบัญชาที่กำกับดูแล และผู้บังคับบัญชาที่เหนือขึ้นไปอีกหนึ่งระดับ เว้นแต่
 ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาดังกล่าวเป็นบุคคลคนเดียวกัน ก็ให้มีคำรับรองหนึ่งระดับได้

แบบเสนอแนวคิดการพัฒนาหรือปรับปรุงงาน

(ระดับ ชำนาญการ)

๑. เรื่อง การพัฒนาระบบคัดกรองมะเร็งปากมดลูกด้วยชุดเก็บส่งตรวจด้วยตนเองแบบเข้าถึงได้ตลอดเวลาสำหรับบุคลากรหญิง โรงพยาบาลชุมแพ

๒. หลักการและเหตุผล

มะเร็งปากมดลูกเป็นปัญหาสาธารณสุขที่สำคัญของสตรีไทย และเป็นสาเหตุการเสียชีวิตอันดับต้นของโรคมะเร็งในสตรี แม้ว่าจะสามารถป้องกันและตรวจพบความผิดปกติได้ในระยะเริ่มต้นด้วยการตรวจคัดกรอง แต่ยังคงพบว่าสตรีจำนวนหนึ่งไม่ได้เข้ารับการตรวจตามเกณฑ์ที่กำหนด ส่งผลให้มีโอกาสตรวจพบโรคในระยะลุกลามและส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิต รวมถึงภาระค่าใช้จ่ายในการรักษา

กระทรวงสาธารณสุขได้กำหนดให้สตรีอายุ ๓๐-๖๐ ปี ได้รับการตรวจคัดกรองมะเร็งปากมดลูกด้วยการตรวจหาเชื้อไวรัสฮิวแมนแพปพิลโลมา (Human Papillomavirus: HPV DNA Test) ทุก ๕ ปี โดยส่งเสริมการใช้ชุดเก็บส่งตรวจด้วยตนเอง (HPV Self-Sampling) เพื่อเพิ่มการเข้าถึงบริการ ลดความอายการตรวจภายใน และอำนวยความสะดวกแก่ผู้รับบริการ โรงพยาบาลชุมแพมีบุคลากรหญิงอายุ ๓๐ ปีขึ้นไปที่มีสิทธิ์รับการตรวจคัดกรองมะเร็งปากมดลูกด้วย HPV จำนวน ๑๖๒ คน ในปีงบประมาณ ๒๕๖๔ พบว่ามีผู้เข้ารับการตรวจเพียง ๗๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๓.๒๑ ของกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงข้อจำกัดในการเข้าถึงบริการ อันเนื่องมาจากการะงวนประจำ ความไม่สะดวกในการเข้าร่วมกิจกรรมคัดกรองที่กำหนดเป็นช่วงเวลาเฉพาะ และการลืมนำชุดตรวจไปตรวจ ดังนั้น ผู้ศึกษาได้พัฒนาระบบคัดกรองมะเร็งปากมดลูกด้วยชุดเก็บส่งตรวจด้วยตนเองแบบเข้าถึงได้ตลอดเวลาสำหรับบุคลากรหญิง สามารถรับชุดตรวจเก็บตัวอย่าง และส่งคืนส่งตรวจได้ในเวลาที่สะดวกภายในวันและเวลาราชการ เพื่อลดอุปสรรคในการเข้าถึงบริการ เพิ่มความครอบคลุมของการคัดกรอง และค้นหาผู้ที่มีความเสี่ยงจากการติดเชื้อ HPV สายพันธุ์เสี่ยงสูงเข้าสู่ระบบการดูแลรักษาอย่างรวดเร็วและเหมาะสม

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อพัฒนาระบบคัดกรองมะเร็งปากมดลูกด้วยชุดเก็บส่งตรวจด้วยตนเองแบบเข้าถึงได้ตลอดเวลาสำหรับบุคลากรหญิง โรงพยาบาลชุมแพ

๒. เพื่อเพิ่มความครอบคลุมการเข้ารับบริการคัดกรองมะเร็งปากมดลูกในบุคลากรหญิงอายุ ๓๐ ปีขึ้นไป

๓. เพื่อค้นหาผู้ติดเชื้อ HPV สายพันธุ์เสี่ยงสูงและนำเข้าสู่ระบบการติดตามดูแลรักษาอย่างครบถ้วน

๔. เพื่อประเมินผลการดำเนินงานของระบบคัดกรองที่พัฒนาขึ้น

วิธีดำเนินงาน

รูปแบบการศึกษา การพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง (Continuous Quality Improvement: CQI) โดยใช้วงจร PDCA ประชากรศึกษา บุคลากรหญิงอายุ ๓๐ ปีขึ้นไปที่มีสิทธิ์รับการตรวจ HPV ในปีงบประมาณ ๒๕๖๔ จำนวน ๑๖๒ คน

ขั้นตอนการดำเนินงาน

๑. ขั้นวางแผน (Plan)

- สืบค้นรายชื่อกลุ่มเป้าหมาย
- วิเคราะห์สาเหตุของการไม่เข้ารับการคัดกรอง
- วางแผนพัฒนาระบบคัดกรองแบบเข้าถึงได้ตลอดเวลา
- จัดเตรียมชุดเก็บส่งตรวจและสื่อประชาสัมพันธ์

๒. ขั้นดำเนินการ (Do)

- จัดตั้งจุดรับชุดตรวจถาวร จัดทำ QR Code ลงทะเบียนรับบริการ
- ให้ความรู้เกี่ยวกับมะเร็งปากมดลูกและวิธีเก็บตัวอย่าง เปิดบริการรับ- ส่งส่งตรวจในวันและ

เวลาราชการ

๓. ขั้นตรวจสอบ (Check)

- ติดตามจำนวนผู้เข้ารับบริการ
- ประเมินความครอบคลุมการคัดกรอง
- วิเคราะห์ผลการตรวจ HPV
- ติดตามการส่งต่อผู้ที่มีผลตรวจผิดปกติ

๔. ขั้นปรับปรุง (Act)

- สรุปผลการดำเนินงาน
- วิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรค
- ปรับปรุงระบบบริการให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
- วางแผนขยายผลสู่กลุ่มเป้าหมายอื่น

๓. บทวิเคราะห์/แนวคิด/ข้อเสนอแนะและข้อจำกัดทั้งทางเกิดขึ้นและแนวทางแก้ไข

เมื่อวิเคราะห์สาเหตุพบว่า ปัจจัยสำคัญไม่ได้เกิดจากการขาดแคลนชุดตรวจหรือการขาดองค์ความรู้เพียงอย่างเดียว แต่เกิดจากข้อจำกัดด้านเวลาปฏิบัติงาน ภาระงานประจำที่แตกต่างกันในแต่ละหน่วยงาน การปฏิบัติงานเป็นผลัดเวร รวมถึงความไม่สะดวกในการเข้าร่วมกิจกรรมที่กำหนดวันและเวลาเฉพาะ ส่งผลให้บุคลากรจำนวนหนึ่งพลาดโอกาสเข้ารับการตรวจ แม้ว่าจะตระหนักถึงความสำคัญของการคัดกรองก็ตาม ผลการตรวจยังพบผู้ติดเชื้อ HPV สายพันธุ์เสี่ยงสูงจำนวน ๑๖ ราย คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๘๖ ของผู้เข้ารับการตรวจแสดงให้เห็นว่าการคัดกรองมีความสำคัญต่อการค้นหากลุ่มเสี่ยงและนำเข้าสู่ระบบการดูแลรักษาได้ตั้งแต่ระยะเริ่มต้น

แนวคิดในการพัฒนางาน

ผู้ศึกษานำแนวคิดการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง (Continuous Quality Improvement : CQI) ร่วมกับวงจร PDCA มาใช้ในการออกแบบระบบบริการ โดยมุ่งเน้นการแก้ไขปัญหาการเข้าถึงบริการของบุคลากรหญิง

แนวคิดสำคัญคือ “เปลี่ยนจากระบบรอให้ผู้รับบริการมาพบเจ้าหน้าที่ เป็นระบบที่เปิดโอกาสให้ผู้รับบริการเข้าถึงบริการได้ตลอดเวลาตามความสะดวกของตนเอง”

จึงได้พัฒนาระบบคัดกรองมะเร็งปากมดลูกด้วยชุดเก็บส่งตรวจด้วยตนเองแบบเข้าถึงได้ตลอดเวลาตามการ โดยออกแบบกระบวนการให้มีความยืดหยุ่น ลดขั้นตอนการรับบริการ และเพิ่มช่องทางการเข้าถึงบริการอย่างต่อเนื่องตลอดปี

ข้อจำกัดที่พบในการดำเนินงาน

๑. ข้อจำกัดด้านบุคลากร

บุคลากรหญิงบางส่วนมีภาระงานสูง โดยเฉพาะหน่วยงานบริการผู้ป่วยและหน่วยงานที่ปฏิบัติงานเป็นผลัดเวร ส่งผลให้ไม่สามารถเข้าร่วมกิจกรรมคัดกรองในช่วงเวลาที่กำหนดได้

๒. ข้อจำกัดด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร

บุคลากรบางส่วนไม่ได้รับทราบข้อมูลโครงการอย่างทั่วถึง หรือรับทราบข้อมูลแต่ยังไม่ตระหนักถึงความสำคัญของการตรวจคัดกรอง

๓. ข้อจำกัดด้านการติดตามกลุ่มเป้าหมาย

การติดตามผู้ที่รับชุดตรวจไปแล้วแต่ยังไม่ส่งส่งตรวจกลับคืน ต้องใช้ระยะเวลาและทรัพยากรในการติดตามค่อนข้างมาก

๔. ข้อจำกัดด้านการบริหารจัดการข้อมูล

กลุ่มเป้าหมายและผลการดำเนินงานกระจายอยู่หลายแหล่ง ทำให้การติดตามความครอบคลุมและการประเมินผลต้องใช้เวลาในการรวบรวมข้อมูล

แนวทางแก้ไขและพัฒนาต่อ

๑. พัฒนาระบบบริการแบบเข้าถึงได้ตลอดเวลาราชการ

จัดจุดรับชุดตรวจและจุดส่งคืนสิ่งส่งตรวจให้สามารถใช้บริการได้ทุกวันในเวลาราชการ เพื่อลดข้อจำกัดด้านเวลาและภาระงานของบุคลากร

๒. พัฒนาระบบติดตามรายบุคคล

จัดทำทะเบียนกลุ่มเป้าหมายและระบบติดตามผู้ที่ยังไม่ได้รับการตรวจหรือยังไม่ส่งสิ่งส่งตรวจ เพื่อป้องกันการตกหล่นของกลุ่มเป้าหมาย

๓. พัฒนาระบบข้อมูลเพื่อการบริหารจัดการ

จัดทำฐานข้อมูลกลางสำหรับติดตามผลการดำเนินงาน ความครอบคลุมการคัดกรอง และการส่งต่อผู้มีผลตรวจผิดปกติ เพื่อให้สามารถติดตามผลได้อย่างรวดเร็วและแม่นยำ

บทเรียนที่ได้รับ

การเพิ่มความครอบคลุมของการคัดกรองไม่ได้ขึ้นอยู่กับการจัดหาชุดตรวจเพียงอย่างเดียวแต่ขึ้นอยู่กับ การออกแบบระบบบริการที่สอดคล้องกับวิถีการทำงานของบุคลากร การลดขั้นตอนการเข้าถึงบริการ และการติดตามกลุ่มเป้าหมายอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้การดำเนินงานบรรลุผลสำเร็จและสามารถพัฒนาเป็นระบบบริการที่ยั่งยืนต่อไปได้

ข้อเสนอแนะ

๑. ควรติดตามประเมินผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องทุกปี เพื่อปรับปรุงระบบให้สอดคล้องกับบริบทของหน่วยงาน

๒. ควรศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้ารับการคัดกรอง เพื่อนำข้อมูลมาพัฒนากลยุทธ์การเข้าถึงบริการให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

๔. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. บุคลากรหญิงสามารถเข้าถึงบริการคัดกรองมะเร็งปากมดลูกได้สะดวกและยืดหยุ่นมากขึ้น

๒. ความครอบคลุมการคัดกรองมะเร็งปากมดลูกเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ

๓. สามารถค้นหาผู้ติดเชื้อ HPV สายพันธุ์เสี่ยงสูงได้ตั้งแต่ระยะเริ่มต้น

๔. ผู้ที่มีผลตรวจผิดปกติได้รับการติดตามดูแลรักษาอย่างต่อเนื่อง

๕. โรงพยาบาลมีระบบคัดกรองมะเร็งปากมดลูกที่สามารถดำเนินงานได้อย่างต่อเนื่องตลอดปี

๕. ตัวชี้วัดความสำเร็จ

๑. ร้อยละของบุคลากรหญิงที่เข้ารับการคัดกรองมะเร็งปากมดลูกเพิ่มขึ้นจากเดิม

๒. ความครอบคลุมการคัดกรองไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐ ของกลุ่มเป้าหมาย

๓. ร้อยละของผู้รับชุดตรวจที่ส่งสิ่งส่งตรวจกลับคืนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗๐

๔. ผู้ที่มีผลตรวจ HPV สายพันธุ์เสี่ยงสูงได้รับการติดตามและส่งต่อครบถ้วนร้อยละ ๑๐๐

๕. ระดับความพึงพอใจของผู้รับบริการอยู่ในระดับดีถึงดีมาก ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐

(ลงชื่อ)..... เกตุฤดี

(นางสาวเกตุฤดี เจริญถิ่น)

(ตำแหน่ง) นักสาธารณสุขปฏิบัติการ

ผู้ขอประเมิน

(วันที่) ๑๖ / ๑๑ / ๒๕๖๕

๓.แบบสรุปความเห็นในการประเมินบุคคล

ชื่อผู้ขอประเมิน นางสาวเกตุฤดี เจริญถิ่น

ตำแหน่งที่ขอประเมิน นักสาธารณสุขชำนาญการ

ตำแหน่งเลขที่ ๒๓๕๓๕๔ งานส่งเสริมสุขภาพและฟื้นฟูสภาพวัยทำงาน กลุ่มงานอาชีพเวชกรรม

โรงพยาบาลชุมแพ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดขอนแก่น

รายการประเมิน	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้รับ
๑. ข้อมูลบุคคล ได้แก่ คุณสมบัติของบุคคล ประวัติการศึกษา ประวัติการรับราชการ ประวัติการฝึกอบรมดูงาน ประสพการณ์ในการทำงาน ผลการปฏิบัติราชการ และประวัติทางวินัย	๒๐	๒๐
๒. ความรู้ ความสามารถ ทักษะ สมรรถนะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงาน ที่สอดคล้องเหมาะสมกับตำแหน่งที่จะแต่งตั้ง	๓๐	๒๕
๓. ค่าโครงการผลงานที่จะส่งประเมินและในกรณีที่ผลงานนั้น มีผู้ร่วมจัดทำ ผลงานให้แสดงสัดส่วนและบทบาทของผู้ขอประเมินและผู้ร่วมจัดทำ ผลงาน รวมทั้งรายชื่อผู้ร่วมจัดทำผลงานด้วย	๓๐	๒๕
๔. ข้อเสนอแนวความคิดการพัฒนาหรือปรับปรุงงาน	๑๐	๑๐
๕. อื่น ๆ ตามที่เห็นสมควรเช่น การสื่อสารและปฏิสัมพันธ์ ทักษะการสื่อสาร ภาวะผู้นำ วิสัยทัศน์	๑๐	๑๐
รวม	๑๐๐	

๑. ความเห็นของผู้บังคับบัญชาชั้นต้น

(/) เหมาะสม (ระบุเหตุผล).....

( ) ไม่เหมาะสม (ระบุเหตุผล).....

(ลงชื่อผู้ประเมิน).....

(นางนัฐธัญ เสนียวงศ์ ณ อยุธยา)

(ตำแหน่ง) พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ

(วันที่) ๑๖ / ๑๑ / ๒๕๖๕

(ลงชื่อผู้ประเมิน).....

(นายณัฐพล กฤษณา)

(ตำแหน่ง) หัวหน้ากลุ่มงานอาชีพเวชกรรม

(วันที่) ๑๐ / ๑๑ / ๒๕๖๕

(ลงชื่อผู้ประเมิน).....

(นายพงษ์ศักดิ์ จันทร์งาม)

(ตำแหน่ง) นายแพทย์เชี่ยวชาญ (ด้านเวชกรรมป้องกัน)

รองผู้อำนวยการด้านการบริการปฐมภูมิ

(วันที่) ๒๑ / ๑๑ / ๒๕๖๕

๒. ความรับรองของผู้บังคับบัญชาที่เหนือขึ้นไป ๑ ระดับ

- ( ) เห็นด้วยกับการประเมินข้างต้น
 ( ) ไม่เห็นด้วยกับการประเมินข้างต้น

(ระบุเหตุผล).....

(ลงชื่อผู้ประเมิน)..... ๕

(นายธนินิตย์ สังคมก้าวหน้า)

(ตำแหน่ง) ...ผู้อำนวยการโรงพยาบาลชุมแพ...

(วันที่) ...../...../.....

ความเห็นของผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗

(✓) ผ่านการประเมินได้คะแนนรวมไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๗๐

( ) ไม่ผ่านการประเมินได้คะแนนรวมไม่ถึงร้อยละ ๗๐

(ระบุเหตุผล) .....

(ลงชื่อผู้ประเมิน)..... ๑๐.๗

(นายประจวบ รักแพทย์)

(ตำแหน่ง) ...รองผู้ว่าราชการจังหวัดขอนแก่น ปฏิบัติราชการแทน

(วันที่) ...ผู้ว่าราชการจังหวัดขอนแก่น...

25 ส.ค. 2569

หมายเหตุ : คำรับรองจากผู้บังคับบัญชาอย่างน้อยสองระดับ คือ ผู้บังคับบัญชาที่กำกับดูแล และผู้บังคับบัญชาที่เหนือขึ้นไปอีกหนึ่งระดับ เว้นแต่ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาดังกล่าวเป็นบุคคลคนเดียวกัน ก็ให้มีคำรับรองหนึ่งระดับได้